

HASAN HERKAVA TÜRKİVE SINAİ KALKINMA BANKASI (TSKB), GENEL MÜDÜR

YARDIMCISI, meslektaşlarının çoğunun ancak mali raporları incelerken gösterebilecekleri bir titizlikle elindeki küçük not kağıtlarını inceliyor. Aynı zamanda, projelere fon sağlamanın ötesinde sirketlerin kurumsal prestijlerini geliştirecek veni hizmetlerini anlativor. Bankanın İstanbul Karaköv'deki binasının dördüncü katındaki toplantı odasında buluştuğumuz, bankanın kendinden emin genç yöneticisi, şirketlere finansman dışında strateji, portföy ve danışmanlık hizmetleri sunduklarını vurguluyor. Bunları söylerken aslında bankanın yeni vizyonuyla ilgili önemli ipuçlarını paylaşıyor.

YENİLENEBİLİR ENERJİYE BÜYÜK DESTEK

TSKB üretim sanayi, KOBİ, enerji, altyapı, sağlık ve eğitim projelerine kredi desteği veren bir kurum. Ancak diğerlerinden önemli bir farkı var. Kalkınma ve yatırım bankacılığı alanlarında adeta kilit önemde görevler üstleniyor. Banka, son dönemde özellikle yenilenebilir enerji pazarında çok aktif. Bu alanda Türkiye'nin ilk projelerine fon sağlayan banka, 2002'de n bu yana devasa enerji projelerini finansmanında rol üstleniyor. DD

116
FORTUNETURKEY.COM // EKIM 2019

DD TSKB, şimdiye kadar 290 yenilenebilir enerji projesinin finansmanını sağladı. Bu proieler icin TSKB tarafından taahhüt edilen kredi tutarı 4.4 ise milyar dolar. Hepkaya, finanse ettikleri venilebilir enerii projelerin kurulu gücünün 6.066 MW'a ulaştığını belirtiyor. Bu rakamlara göre Türkiye'nin toplam venilenebilir enerii kurulu gücünün vaklasık vüzde 15'inin finansmanını TSKB tarafından sağlandı. Söz konusu projelerin cevreve kattığı değerde azımsanmayacak bir oran Finanse edilen venilenebilir enerji projeleriyle, yıllık 9 milyon ton CO2 salınımı azaltıldı. Bu yönüyle, çevre konusunun tüm dünyada büyük önem kazandığı günümüzde. yenilenebilir enerji alanındaki gelişmeler mutluluk verici.

YATIRIM TALEBÍ ARTIYOR

Bankanın güncel olarak enerji finansmanına uygun birçok yurtdışı kaynağı bulunuyo. Enerji projeleri için yoğun başvuru aldıklarını belirten Hepkaya, "Gelen talepleri, projelerin çevresel ve sosyal etkilerini göz önüne alarak derinlemesine inceliyoruz" diyor. Peki, bunu neden yapıyor? Çünkü sürdürülebilirlik perspektifine uygun fizibilitesi olan enerji projelerine destek oluyor. Bu noktada entegre bir bakış açısına sahip olduklarının altını çizen Hepkaya, "Kredi sağladığımız her projevi sadece bir bankacılık işlemi olarak görmüyoruz. Proje süreçlerini küresel sürdürülebilirliğe katkı sağlayacak sekilde yönetiyoruz" diyor. Yani konu sadece projeleri finanse etmek değil. Bunun ötesinde şirketlerin kurumsal prestijlerini geliştirecek çalışmalara da katkı sağlıyor.

KURUMSAL KİMLİĞİN ÖNEMİ

TSKB, şirketlerin kurumsal prestijleri geliştirmek amacıyla yapacakları projelere de destek oluyor. Yapılan çalışmalarla, dünyanın en itibarlı yol gösterici ilkeleri, kurum kültürünüzün bir parçası haline getiriliyor. Örneğin, sürdürülebilirlik temalı kredilendirme faalivetleriyle, 17 Birlesmis Milletler Sürdürülebilir Kalkınma hedefinin 14'iine katkı sağlıyor. Banka calısmalarında Erisilebilir ve Temiz Enerii

YENİLENEBİLİR ENERJİNİN YÜKSELİSİ

2018 yılı sonunda 88,6 gigavat (GW) seviyesindeki Türkiye toplam kurulu gücü, 2019 yılı Temmuz ayı itibarıyla 90,5 GW seviyesine yükseldi.

Temmuz ayında devrede bulunan santrallerin vüzde 48.1'ine denk selen 43.5 GW venilenebilir eneriide elektrik üreten santrallerden oluşuyor. Yanilenebilir enerji kaynaklarındar

Yenilenebilir enerji kaynakısırında hidroelektrik santraller, toplam kurulu gücün yüzde 31.4'ünü temsil ederken rüzgar ve güneş santralleri

payları sırasıyla yüzde 8 ve yüzde 6.1

payları sırasıyla yuzoe 8 ve yuzoe 8.1 saviyasine yükseldi.
Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (0ECD) ülkelerinde 2018 yılında yenilenebilir elektrik üretimi 1.485 TWh ile toplam elektrik üretimi içerisinde yüzde 13 pay alıyor.
Avrupa Birliği ülkelerine haklıklındı işə oxunda ilmende. Avrupa Birligi ulkelerine baklıdığında ise aynı dönemde yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretiminin payı yüzde 21 seviyesinde. Almanya'da ise bu oran yüzde 32 seviyesinde.

ENERJIDE DEVASA BIR SATIS OLACAK

En son yayınlanan raporlara göre, yenilenebilir enerji alanında dünyadı en hızlı büyüyen pazarların başında geliyor. Türkiye ayrıca, orta ve uzun

vadede büyüme potansiyeli en yüksek ülke olarak işaret ediliyor Türkiye'nin bu pazardaki büyüme potansiyeli "muazzam" olarak nitelendiriliyor. Yatırımcılar açısından cazibesini koruyan bu pazarda şu aralar büyük ölçekli satın alma olacağı

konuşuluyor. Duyumlarımıza göre yabancı menşeli bir şirket, Türkiye yenilenebilir enerji pazarının en önemli ovuncularından birini satın alma ya da ortaklık için masaya

(SDG 7), İklim Değisikliği ile Mücadele've (SDG 13) ek olarak Sanavi, Yenilikcilik ve Altyapı (SDG 9), İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme (SDG 8), Toplumsal Cinsiyet Eşitliği (SDG 5) ve Bilinçli Üretim ve Tüketim (SDG 12) ağırlıklı olmak üzere sürdürülebilir kalkınmaya destek oluyor.

YENİHEDEFLER NELER?

Bankanın kredi portföyünün yüzde 31'i yenilenebilir enerji projelerinden oluşuyor. TSKB'nin kavnak aktardığı enerji projeleri bivokütle, hidroelektrik, güneş, rüzgar ve ieotermal enerii santraline kadar cesitlilik gösteriyor. Enerji finansmanına uygun bircok vurtdısı kaynağı ile projelerin çevresel ve sosyal etkilerini göz önüne alarak yenilenebilir projelerin finansmanına destek olmaya devam edeceklerini belirten Hepkaya, "2020 yılı sonuna kadar ülkemizde yenilenebilir enerji, enerji verimliliği ve kaynak verimliliği yatırımlarını gözeterek bankamızın sürdürülebilir ve kapsayıcı finansman portföyünün, önceki kredilerin geri ödemelerini de dikkate alınarak, finans sektörii haric toplam kredi portföviimiizdeki payını en az yüzde 60 olarak korumavı hedeflivoruz" divor. Bankanın 2003-2018 vilları arasında finansman sağladığı enerji projelerinin toplam vatırım tutarı ise 10 milyar dolar civarında.

TSKB, 2030 perspektifindeki güncel sürdürülebilir kalkınma yaklaşımını hedef ve stratejilerine entegre ediyor. Bu anlamda Türkiye Cumhuriyeti Kalkınma Bakanlığı için 2017'de yapılan Türkiye'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri kapsamındaki mevcut durumunun tespit edilmesi amacı ile "Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Kapsamında Türkiye'nin Meycut Durum Analizi Projesi'ni baslattı. Banka bu doğrultuda sürdürülebilirlik alanında danışmanlık hizmeti sunan iştiraki "Escarus-TSKB Sürdürülebilirlik Danışmanlığı A.Ş." ile önemli projelere imza atıyor.

KADIN İSTİMD

Aralık 2016'dan itibaren sosyal sürdürebilirlik konularını da gündemine alan banka, bu konuda da etkin calısmalar

NELER YAPIYOR?

TSKB, Türkiye'nin ilk özel kalkınma ve yatırım bankası olarak 1950'de kuruldu. Banka, küresel finans kurumlarından sağladığı fonlarla, iş dünyasının yatırım projelerine finansman desteği sağlıyor. Sanayi yatırımlar, enerji ve kaynak verimliliği, çevre yatırımları, yenilenebilir enerji, turizm, eğitim ve sağlık, kadın istindamı, iş sağlığı ve üvenliği bunlardan ilk akla gelenler.

akla gelenler. Ayrıca kredi geri ödemelerinin projenin ödemelerinin projenin yaratacağı nakit akımına dayandığı proje finansmanı hizme tleri sunuyor. Bu doğrultuda enerji vertimi ve dağıtımı, otel, AVM ve ticari gayrimenkul, lojistik, ulaşımı, altyapı, kamu özel sektör ortak projeleri, satın alma ve birleşmeler olbi vatrımlar gibi yatırımlar için çözümler sunuyor. Diğer kredi ürünlerinden kredi ürünlerinden bazıları ise şu şekilde sıralanıyor: KOBİ finansmanı, ihracat destek kredisi, finansal kiralama, dış ticaret finansmanı, işletme sermayesi finansmanı, ülke kredileri...

Bankanın danışmanlık alanında ise firma, marka ve lisans değerleme, fizibilite analizi ve etûdû. analizi ve etüdü, mali yapılandırma, stratejik yol haritası, sektör analizleri, gayrimenkul değerleme, makine parkı ekspertizi, ihale danışmanlığı, yenilenebilir enerji danışmanlığı, danışmanlığı, sürdürülebilirlik võnetimi, teknik yonetimi, teknik danışmanlık, iklim değişikliği yönetimi, karbon danışmanlığı ve finansal kurumlar için yatırım izleme gibi birçok hizmeti var. gerceklestiriyor, Örneğin Fransız Kalkınma Ajansı (AFD) ile imzaladığı kavnak anlaşması ile "İş sağlığı ve güvenliği" ile birlikte "Kadın istihdamı" konularına odaklandı. AFD'den sağlanan kaynak ile Türkiye'de faaliyet gösteren firmaların iş sağlığı ve güvenliği yatırımları destekleniyor. Çalışma ortamında cinsiyet eşitliğini gözeten ve kadınların istihdama katılmasına fırsat tanıyan firmaların yatırımlarına finansman sağlanıyor. Kadın istihdamı temalı finansman sağlanan projeler kapsamında bin 450 kadına iş olanağı yaratıldı.

Haziran 2018'de Dünya Bankası'ndan kapsavici finansmana erisim kredisi temin eden TSKB, bu kredi ile kadın calısan kansayıcılığına önem veren firmaların yatırımlarının ve kalkınmada öncelikli bölgelerdeki özel sektör yatırımlarını destekliyor.

Uluslararası kalkınma finansman kurumları ile işbirliğini son yıllarda özellikle yenilebilir enerji ve enerji verimliliği alanlarında temin ettiği fonlar ile artıran TSKB, Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası, Avrupa Yatırım Bankası Alman Kalkınma Bankası İslam Kalkınma Rankası Illuslararası Finans Kurumu, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Fransız Kalkınma Ajansı, Japon Uluslararası İşbirliği Bankası, Avusturya Kalkınma Bankası ve Asya Altyapı Yatırım Bankası'ndan temin ettiği orta ve uzun vadeli kredileri, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği yatırım projelerinin finansmanında kullandırıyor.

BES YILDA 2.7 MİLYAR DOLAR KAYNAK

TSKB, 2014'ten bu yana uluslararası kalkınma finansmanı kurumlarından 2.7 milyar dolar kaynak temin etti. Buna ek olarak avnı dönemde yaklasık 1.65 milyar dolar tutarlı Eurobond ihracı yöntemiyle uluslararası sermaye piyasalarından kaynak temin etti. Bu tutara TSKB tarafından ihraç edilen, Türkiye'nin ve EAMEA bölgesinin ilk yeşil/sürdürülebilir tahvili ile dünyada bir ilk niteliğinde olan sermaye benzeri sürdürülebilir tahvil ihraçları dahil. Bu fonların önemli bir kısmı yenilenebilir enerii ve enerii verimliliği vatırımlarının finansmanında kullanıldı.

CONTRACTIONEY COM // CKIN DOI FORTUNETURKEY.COM // EKIN 2011